

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618202846
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1618202846.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členov senátu: JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. H., F. C. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - H. H., F. C. XX.XX.XXXX, T.: T. X, XXX XX J., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom: Vašinova ul. 124/59, priečinok 18C, 950 61 Nitra - Chrenová a otec - E. H.Q., F. C. XX.XX.XXXX, T.: H. U. XX, XXX XX T., o návrhu matky na zníženie vyživovacej povinnosti, na odvolanie matky voči rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 12. novembra 2019, č. k. 17P/57/2018-75, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 12. novembra 2019, č. k. 17P/57/2018-75, v napadnutej časti p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 12.11.2019, č. k. 17P/57/2018-75 súd prvej inštancie zamietol návrh matky, ktorým sa domáhala zníženia svojej vyživovacej povinnosti na maloletého E.. Nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov.
2. Matka maloletého svoj návrh odôvodnila tým, že je už 20 mesiacov vo výkone trestu odňatia slobody a výživné na maloletého poukazuje len čiastočne, nakoľko vo výkone trestu nemá možnosť zarobiť si dostatočný príjem na plnenie výživného vo výške 100,- €, na ktoré bola zaviazaná rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 06.12.2012, č.k. 8P/160/2012-31. Otec maloletého so znížením vyživovacej povinnosti nesúhlasil. Uvedol, že matka si svoju povinnosť uhrádzať výživné neplnila ani v čase, keď nebola vo výkone trestu odňatia slobody, a v súčasnosti mu je titulom vyživovacej povinnosti od matky zasielaných mesačne 30,- € až 40,- € mesačne. S maloletým býva dlhodobo u svojich rodičov, ktorí mu pomáhajú s výchovou maloletého. Maloletý navštevuje základnú školu, je vo vývoji a jeho životné náklady sa zvyšujú. Kolízny opatrovník s návrhom matky nesúhlasil, nakoľko zníženie vyživovacej povinnosti matky nie je v záujme maloletého.
3. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že vyživovacia povinnosť bola matke maloletého určená pred 7 rokmi a to konkrétne rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 8C/160/2012-31 zo dňa 06.12.2012 a naposledy boli pomery posudzované v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/234/2015, kedy súd návrh matky na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol, pričom matka maloletého bola aj v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody.

4. Súd prvej inštancie v tomto konaní poukázal na zmenu pomerov na strane maloletého, ktorý v súčasnosti navštevuje 5. ročník základnej školy, záujmovú činnosť ako aj školské aktivity, ktoré sú spojené so zvýšenými výdavkami oproti obdobiu, keď mal 4 roky. Čo sa týka pomerov na strane otca, súd prvej inštancie zistil, že otec pracuje v spoločnosti VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s. s mesačným príjmom pohybujúcim sa v priemere za obdobie 27 mesiacov vo výške 1.139,74 € mesačne netto. Celá starostlivosť o maloletého je na otcovi, ktorému bol zverený do osobnej starostlivosti a ktorému s ňou pomáhajú jeho rodičia. Matka prispieva na výživu maloletého v sume okolo 40,- € mesačne z odmeny za výkon práce vo výkone trestu odňatia slobody. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že pomery matky sa oproti obdobiu, kedy ich naposledy posudzoval, nezmenili. Matka je od 14.02.2017 vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, od 11.07.2017 bola zaradená do práce, pričom jej hrubá pracovná odmena za obdobie od 07/2017 do 02/2019 predstavovala spolu sumu 2.487,27 € s tým, že jej boli vykonané zrážky na úhradu trov výkonu trestu vo výške 948,97 €, zrážky na úhradu pohľadávok voči ZVJS vo výške 65,94 €, zrážky na úhradu pohľadávok ostatných oprávnených vo výške 109,77 € a zrážky na úhradu výživného vo výške 480,75 €. Súd prvej inštancie opätovne konštatoval, že matka sa sama svojim protiprávnym úmyselným konaním dostala do situácie, kedy jej bol uložený trest odňatia slobody, ktorý v súčasnosti vykonáva. Mal za to, že za týchto okolností nemožno prenášať ešte väčšiu časť povinnosti prispievať na výživu maloletého z matky maloletého na otca maloletého, čo by v konečnom dôsledku mohlo byť na ujmu maloletého, a preto návrh matky zamietol.

5. Matka maloletého podala proti tomuto rozsudku odvolanie, ktorým sa domáha, aby odvolací súd vyhovel jej návrhu na zníženie výživného. Odvolanie odôvodila tým, že súd prvej inštancie v konaní neposúdil na jej strane dostatočne skutkový stav. Uviedla, že výživné by chcela platiť v plnej výške 100,- €, avšak toho času je vo výkone trestu a aj keď je pracovne zaradená, výška jej príjmu je veľmi nízka. Z tejto čiastky jej strhávajú výživné, ktoré nepokryje celú sumu súdom určeného výživného. Matke tým pádom naďalej narastá dlh na výživnom. Poukázala na vyjadrenie otca, ktorý uviedol, že momentálne nemieni podávať sťažnosť za neplnenie si vyživovacej povinnosti. Uvedené však nie je pre matku žiadna záruka, že otec neskôr na matku nepodá trestné oznámenie za neplnenie vyživovacej povinnosti, čím ju vystaví ďalšiemu trestnému stíhaniu. Matka má za to, že objektívne príčiny na jej strane jej neumožňujú prispievať na výživu maloletého syna vo výške 100,- €, čím jej dlh na výživnom stále narastá.

6. Otec ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem,) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 31. marca 2021 (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku bola matka, otec, a súčasne kolízny opatrovník upovedomení zákonným spôsobom.

8. Výživným sa rozumie náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne.

9. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím

je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmiernujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj.

10. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie udáva, že je síce pravdou, že matka bola do 26.03.2020 vo výkone trestu odňatia slobody, avšak uvedená skutočnosť nesmie byť vyhodnotená na ťarchu maloletého syna. Inak povedané, samotná skutočnosť, že matka bola vo výkone trestu odňatia slobody a nemala možnosť riadne sa zamestnať (iba v rámci výkonu trestu odňatia slobody) je zapríčinená výlučne matkou, ktorá bola právoplatne odsúdená za spáchanie trestného činu. Takéto konanie matky nemôže byť vyhodnotené v jej prospech t.j. nemôže byť zohľadnené za účelom zníženia výšky vyživovacej povinnosti, aj keď to v konečnom dôsledku znamená to, že matka má obmedzené možnosti dosahovať mzdu. Napriek uvedenému, v prospech matky výkon trestu odňatia slobody vyhodnotený byť nemôže. Odvolací súd dopytom na Ústav trestu odňatia slobody v Nitre zistil, že matka sa toho času (t.j. v čase rozhodovania odvolacieho súdu) už nenachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko bola dňa 26.03.2020 po odpykaní trestu riadne prepustená. To znamená, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu už dôvody uvádzané matkou v rámci podaného odvolania nemajú svoje opodstatnenie, nakoľko toho času už matka má možnosť riadne sa zamestnať. Rovnako bolo potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že maloletý E. bude mať v máji tohto roku 12 rokov, pričom výdavky na neho sa neustále zvyšujú a výživné na neho bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 06.12.2012 č. k. 8C/160/2012-31 t.j. v čase keď mal maloletý E. 3,5 roka, pričom výživné určené v tom čase vo výške 100,- € mesačne, už nemôže v súčasnosti pokrývať výdavky na 12 - ročného chlapca, a preto návrh na zníženie výživného v danom prípade z dôvodov uvádzaných matkou vôbec nespĺňa zákonné podmienky na vyhovie jej návrhu. Na základe uvedeného je možné uviesť, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými dôvodmi uvedenými aj v rámci podaného odvolania, inak povedané, matka v rámci svojho odvolania neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli pre ňu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Z uvedeného potom vyplýva, že s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, ktoré odvolací súd vyhodnotil v neprospech matky maloletého je možné konštatovať, že súd prvej inštancie správne zamietol návrh matky na zníženie výživného. Zníženie výživného v takomto prípade by prichádzalo do úvahy iba za výnimočných okolností, ktoré však v tomto prípade neboli v konaní pred súdom prvej inštancie, ani pred odvolacím súdom preukázané. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny s poukazom na § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

11. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

12. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesla žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA

ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

13. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 Ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).